

Doloženo: 27.05.1997

Číslo: 3564/97

Vyřízeno:

Přílohy:

57/96-120

ZA 2/97

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Marty Coufalové v právní věci žalobce Benzina, s.p., Korytná 47, Praha 10, zast. advokátem JUDr. Pavlem Mickou se sídlem tamtéž, proti žalovanému Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, Brno, o žalobě na přezkoumání rozhodnutí předsedy úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29.11.1996 č.j. R2/96, R3/96, R4/96,

t a k t o :

I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29.11.1996 č.j. R2/96, R3/96, R4/96 ~~smezrušuje věc~~
~~semujevarací k dalšímu řízení.~~

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce na nákladech řízení částku 3.150,- Kč a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ú v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Vrchního soudu v Olomouci se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze

dne 29.11.1996 č.j. R2/96, R3/96, R4/96. Tímto rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž ze dne 31.1.1996 č.j. S2/96 - 220 a to tak, že žalovaný a Benzina, a.s. porušili povinnosti uvedené v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. o ochraně hospodářské soutěže v platném znění (dále jen „zákon“) tím, že dne 14.12.1995 uzavřeli na Ministerstvu průmyslu a obchodu dohodu narušující soutěž dle které se cenové důsledky zvýšení spotřební daně u bezolovnatého benzínu od 1.1.1996 na cenu pro konečného spotřebitele budou řešit tak, že se zakalkuluji jak do ceny bezolovnatých, tak i olovnatých benzínů. Za porušení povinnosti shora uvedené, pak žalobci byla uložena pokuta 2.000.000,- Kč a Benzině, a.s. 10.000.000,- Kč.

V uvedené žalobě žalobce zejména uvádí, že správní řízení trpí důkazní nouzí, když se vychází z výpovědi svědka Ing. Ottise, který mohl jím tvrzené skutečnosti vidět svým subjektivním pohledem, ale žalobce se s příslušným „návrhem dohody“ mohl seznámit z denního tisku v deníku Právo ze dne 9.12.1995 před zmíňovanou schůzkou na Ministerstvu obchodu a průmyslu v Praze dne 14.12.1995. Dále poukázal na skutečnost, že nebyl vyslechnut jako svědek ministr Vladimír Dlouhý, což považuje za porušení povinnosti uložené správním řádem, kdy správní orgán je povinen úplně a přesně zjistit skutečný stav věci, který je podkladem pro rozhodnutí. Dále poukázal na to, že smyslem schůzky bylo získání informací ze strany ministra, nikoliv s cílem dosáhnout nějaké dohody, pokud jde o ceny. Tomu také odpovídá rozsah schůzky, která trvala 20 minut. Poukázal nato, že pokud by k cenové úpravě benzínu nedošlo, spotřebitel by v místě s čerpacími stanicemi pouze jedné firmy neměl možnost výběru, a to by vedlo k omezení hospodářské soutěže. Závěrem tedy uvedl, že v rozhodnutí nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a také právní posouzení bylo chybné. Navrhl proto zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný zejména uvedl, že k dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a

pokračování

objasnit skutečný stav věci. Přitom připouští, že informace, které předali sdělovacím prostředkům tiskovi mluvčí Ministerstva průmyslu a obchodu a Kanceláře prezidenta republiky, nemají tutéž hodnotu jako kupříkladu výslech svědků. Nicméně tyto informace shodně prokazují, jak představitelé Ministerstva a průmyslu hodnotili výsledek schůzky ze dne 14.12.1995 bezprostředně po ní a informace, které poskytli tiskovi mluvčí, jsou v souladu s výpovědí Ing. Ottise. Správní orgán má zato, že nebylo zapotřebí vyslechnout ministra Vladimíra Dlouhého, když si zajistilo videokazetu se záznamem jeho televizního vystoupení, které se uskutečnilo krátce po shora uvedené schůzce. Žalovaný uvedl, že nikdy netvrdil, že Ministerstvo průmyslu a obchodu svolávalo schůzku za účelem sjednání dohody o cenách benzínu, nýbrž to, že na této schůzce k dohodě o určení cen benzínu mezi Benzinu, a.s. a Benzinou, s.p. došlo. Závěrem pak uvedl, že absence důkazu o záměru poškodit spotřebitele byla jedním z hlavních důvodů proč pokutu uloženou prvostupňovým orgánem snížil na pětinu. Trval však na stanovisku, že jakákoliv kartelová dohoda i když z krátkodobého hlediska se může jevit pro spotřebitele jako výhodná, později se obrátí proti zájmům spotřebitele. Z principiálních důvodů trvá na tom, že regulace cen nemůže a nesmí být výsledkem dohody soutěžitelů; k tomu je povoláno pouze Ministerstvo financí a další orgány k tomu zmocněné zákonem č. 265/1991 Sb. v návaznosti na zákon č. 526/1990 Sb.. Navrhl pak zamítnutí žaloby.

z obsahu správního spisu, který žalovaný předložil vyplynuly tyto rozhodné skutečnosti:

Podle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Obvodním soudem pro Prahu 1, oddíl B, položka 2320, je statutárním orgánem Benziny, a.s. její představenstvo, jehož členem je kromě dalších i Ing. Josef Stanislav a v oddíle ALX, č. vložky 437 je zapsaná Benzina, s.p., jehož statutárním orgánem je pověřený řízením Ing. Jiří Veselý, který za podnik jedná.

K výzvě Ministerstva Benzina, a.s. sdělila dne 2.1.1996, že nebyl pořízen zápis z jednání u ministra průmyslu a obchodu s představiteli některých organizací působících na trhu prodeje pohonných hmot, která se uskutečnila dne 14.12.1995. Jednání se zúčastnili ministr Vladimír Dlouhý a představitelé a.s. Unipetrol, a.s. Benzina, a.s. Čepro, a.s. Česká rafinerská a s.p. Benzina. Ministr Vladimír Dlouhý byl informován o zdrojové situaci v zásobách pohonnými hmotami a také byl při této příležitosti jednotlivými distributory informován o jejich postupu při promítnutí spotřební daně bezolovnatých benzínů k 1.1.1996 a vlivu tohoto navýšení na konečné ceny u čerpacích stanic těchto distributorů. Podle sdělení Benziny, s.p. z 3.1.1996 nebyl o průběhu schůzky u ministra průmyslu a obchodu pořízen žádný písemný dokument ani zápis, schůzce byli přítomni ministr průmyslu a obchodu, Ing. Terezia Hrnčířová, náměstkyně ministra, Ing. František Kubelka, Ing. Josef Uhliř, pracovníci ministerstva a dále Ing. Miroslav Téra z Unipetrolu, a.s., Ing. Ivan Ottis z První české rafinérské společnosti, a.s., Ing. Josef Stanislav z Benziny, a.s., Ing. Nikolaj Štaňko z Čepro, a.s., Ing. Jiří Veselý z Benziny, s.p.. Jednalo se o informativní schůzku, kdy ministr Vladimír Dlouhý položil otázku, jak se který subjekt zachová k 1. lednu roku 1996 s ohledem na sjednocení spotřební daně u bezolovnatých benzínů, kterou schválil s cílem zamezit daňovým únikům Parlament ČR, aby mohl o věci podat co nejpřesnější informaci prezidentovi republiky. Současně byla podána informace o tom, jak je zajištěna v závěru roku výroba, pokud jde o zdroje. Zástupce Benziny, a.s. uvedl, že Benzina, a.s. uvažuje o mírném zvýšení cen všech pohonných látEK. Ostatní účastníci vyjádřili názor, že cenovým tvůrcem prodejných cen na českém trhu je Benzina, a.s. a budou na tuto skutečnost odpovídajícím způsobem reagovat. Po dvaceti minutách informativní schůzka skončila. Podle sdělení zástupce Českých produktovodů a ropovodů, a.s. ze 4.1.1996 vlastníci čerpacích stanic Benzina, a.s. a Benzina, s.p. sdělili své představy o úpravě cen pohonných látEK pro leden 1996. Podle sdělení firmy Unipetrol, a.s., byla schůzka svolána z iniciativy ministra průmyslu a obchodu s tím, že chce být

pokračování

informován o bilančním vykrytí zásob pohonných hmot pro zajištění plynulého zásobení trhu na přelomu let 1995 a 1996, řešení připadných výpadků v dodávkách ropy realizovanými ropovodem Družba a následně zdrojové bilanci v zásobení rafinérii ropou a postupu jednotlivých distributorů při promítnutí sjednocení spotřební daně bezolovnatých benzínů na úroveň olovnatých benzínu do končených cen u čerpacích stanic. Také podle sdělení České rafinérské, a.s. jednání mělo charakter informativní schůzky, zápis z něho nebyl pořizován a trvalo asi 20 až 25 minut. Přitom se ministr Vladimír Dlouhý nechal informovat o situaci zásobování ropou na přelomu roku, stavu polotovarů a hotových výrobků u distributora a na obchodních organizacích a o předpokládaném dopadu úpravy daně bezolovnatého benzínu na český trh.

Dne 8.1.1996 zahájilo ministerstvo správní řízení ve věci možného narušení hospodářské soutěže podle § 3 zákona uzavřením dohody o jednotném postupu při určení cen pohonných hmot pro nejbližší následující období účastníky řízení Benzina, a.s., Benzina, s.p. a České produktovody a ropovody, a.s..

Podle informace poskytnuté Benzinou, s.p. dne 8.1.1996 byly ceny PHL u čerpacích stanic Benzina, s.p. v korunách za litr v těchto relacích: SPECIAL 91 (Do 31.12.1995 18,50 - 19,20 Kč, od 1.1.1996 od 19,00 do 19,70 Kč), SUPER 96 (do 31.12.1995 19,50 - 20,20 Kč, od 1.1.1996 19,70 - 20,40 Kč), NATURAL 95 (do 31.12.1995 18,80 - 19,30 Kč, od 1.1.1996 19,50 - 20,00 Kč), Motorová nafta (do 31.12.1995 15,00 - 15,70 Kč, od 1.1.1996 15,30 - 16,00 Kč.).

Podle výpovědi svědka Ing. Josefa Stanislava poskytl dne 14.12.1995 na schůzce ministru Dlouhému informaci o tom, jakou představu má Benzina, a.s. o své cenové politice v oblasti konečných cen v síti čerpacích stanic. Přitom konstatoval, že Benzina, a.s. zvýší v průměru o 20 až 40 haléřů, výjimečně i více tyto ceny. Zástupce Benzinu, s.p. měl uvést, že vlivy ovlivňující cenu jsou obdobné jako u ostatních subjektů působících na trhu čerpacích

stanic. Zvýšení spotřební daně je do cen bezolovnatého benzínu promítнуto v plném rozsahu. Obchodní obrat společnosti pak je 20 miliard Kč za rok 1995. Z výpovědi Ing. Jiřího Veselého, ředitele Benziny, s.p. žalovaný zjistil, že Benzina, a.s. vyjádřila na předmětné schůzce názor, že uvažuje o mírném zvýšení cen všech pohonných látak a Benzina, s.p. uvedla, že vyčká, jaká bude situace v cenové politice a k 1.1.1996 bude odpovidajícím způsobem reagovat. Zástupci Čepro, České rafinérské, a.s., Unipetrolu, Benziny, s.p., Benziny, a.s. o cenách na rok 1996 nemluvili. Uvedl, že zvýšená spotřební daň u bezolovnatého benzínu je do ceny tohoto benzínu promítнутa v plném rozsahu již u výrobce. Obrat společnosti za rok 1995 činil asi 4,5 miliardy korun. Z výpovědi Ing. Nikolaje Štaňka pak správní orgán zjistil, že plátcem spotřební daně je výrobce, Čepro nakupuje pohonné hmoty včetně daně a dodává svým odběratelům. Žádná zvýšení cen Benziny, a.s. či Benziny, s.p. se proto této společnosti nedotýkají. Podle této výpovědi Benzina, a.s. a Benzina, s.p. sdělily na předmětné schůzce své představy o úpravě cen od ledna 1996 rádově ve výši 20 až 40 halérů v návaznosti na svoji obchodní politiku.

Ze zprávy poskytnuté Českou rafinérskou, a.s. ze dne 12.1.1996 je patrné, že byly prodávány jednotlivé komodity společnostem Benzina, a.s. a Čepro, a.s. rafinériemi Kralupy nad Vltavou a rafinériemi Litvinov tak, že v prosinci 1995 byla u benzínu NATURAL 95 započítaná spotřební daň 10.160,- Kč na tunu a v měsíci lednu 1996 11.570,- Kč, což byla stejná částka, jaká byla účtována jak v měsíci prosinci 1995, tak v lednu 1995 u olovnatých benzínů 91 a 96. Z výslechu Ing. Jiřího Veselého ze dne 17.1.1996 bylo zjištěno správním orgánem, že k hromadnému zvýšení cen pohonných hmot došlo k 1.1.1996. Z výslechu Ing. Josefa Stanislava z téhož dne bylo zjištěno, že ke zvýšení cen došlo rovněž k 1.1.1996. Společnost Benzina, s.p. přiložila seznam cen pohonných látak platný od 1.1.1996 na všech čerpacích stanicích, které vlastní, resp. kam dodává benzín. Dále informace obsahuje smluvní ceny na měsíc prosinec 1995 pro Benzinu, s.p. od firmy Čepro, jakož i smluvní ceny

na měsíc leden 1996. Svědek Ing. Josef Uhliř uvedl, že schůzka se zabývala celým komplexem problému v rafinérském průmyslu a expedici a prodeji zboží, cena pohonných hmot se tam zmínila v souvislosti s nástupem nové spotřební daně na bezolovnaté benzíny od 1.1.1996. Pan Stanislav řekl to co Benzina, a.s. publikovala v tisku, že zvýšení daně uplatněné na benzín NATURAL se v jejich síti projeví tak, že NATURAL nebude zdražen v celé výši, ale méně s tím, že se zvednou ceny olivnatých benzínů, na které se zvýšení spotřební daně nevztahovalo. Podle svědka Ing. Františka Kubelky Benzina, a.s. sdělila představu své obchodní politiky na začátek roku 1996 v souvislosti se sjednocením spotřební daně. Bylo sděleno rozpětí cen jednotlivých druhů benzínů. Nejednalo se o schůzku mimořádnou, podobné schůzky byly svolávány často. Vždy se jednalo o problematiku restrukturalizace, privatizace, zdrojového krytí ropy a ropných produktů. Ing. Miroslav Téra, ředitel a předseda představenstva Unipetrol, a.s. uvedl, že o cenách PHL se nedojednávalo na předmětné schůzce nic, pouze Benzina, a.s. seznámila ministra Vladimíra Dlouhého se svým záměrem nového cenového vějíře pro rok 1996 včetně toho, že mu písemně předvedla, jak takový ceník vypadá. Cenová záležitost byla jen dílčí částí schůzky, ministr byl informován, jak bude Benzina, a.s. postupovat. Benzina, s.p. a Čepro hovořili o cenách v tom smyslu, že Benzina, a.s. je cenovým lídrem na trhu benzínu. Uvedl, že není běžné, aby schůzka byla svolána přímo ministrem, byla však vyvolána především kampaní okolo zvýšení spotřební daně bezolovnatého benzínu, avšak nebyla to schůzka na projednání a dosažení nějaké dohody, ale měla ráz informativní, pokud šlo o ceny. Ostatní projednávané záležitosti se cenové oblasti netýkaly. Svědek Ing. Ivan Ottis, generální ředitel a předseda představenstva České rafinérské, a.s. uvedl, že schůzka nebyla svolána výlučně kvůli cenám, protože jinak by se ji on jako ředitel neúčastnil. Jel tam, protože očekával, a v tomto smyslu informace zazněly a částečně pak proběhly, že se budou bavit o věcech jako stav zásobování na přelomu roku, stav přípravy České rafinérské a jednání s IOC. Po těchto informacích tam také došlo k informaci ze strany Benziny, a.s., jak si představuje řešení dopadu zvýšení daně

na bezolovnaté benziny, že hodlá toto navýšení rozšířit na všechny druhy benzínu. Benzina, s.p. sdělila, že se zařídí podle tohoto návrhu nebo rozhodnutí Benziny, a.s., že se přizpůsobi. Uvedl, že si nevzpomíná, že by někdy bylo svoláváno něco kvůli cenám, ale schůzky, co se týká zásobování stavu zásob apod. jsou běžné. Přitom informace, co se týče navýšení cen benzínu zněla tak, že úpravou se počítá od 1.1.1996 s tím, že se nejedná o zvýšení, ale poté, co dostane návrh cen od rafinérii, budou ceny v Benzina, a.s. zúčastněný ceniky PHL dne 27.12.1995, tedy obchodním partnerům zároveň na ně upraveny. Česká rafinérská, a.s. pak poslala všem návaznosti na ně upraveny. Ostatním, tedy Benzině, s.p. údaje o cenách oznámeny nebyly.

Spis také obsahuje informace státního podniku Benzina a akciové společnosti Benzina o stavu zásob jednotlivých druhů pohonných hmot k prosinci 1995.

Konkrétní cenová pásmá v čerpacích stanicích spadajících pod působnost Benziny, a.s. se nachází v materiálu, který sama ministerstvu předložila. Žalovaný také provedl obsáhlé zjištování cen pohonných hmot u konkrétních čerpacích stanic společnosti Benzina, a.s. i Benzina, s.p., jakož i dalších společností. Dne 29.1.1996 Benzina, s.p. upřesnila výši obratu za rok 1995 odborným odhadem na 3 miliardy Kč a taktéž Benzině, a.s. 30.1.1996 zpřesnila celkový obrat za rok 1995 na 14 miliard Kč.

Dne 31.1.1996 bylo pod č.j. S2/96 - 220 vydáno rozhodnutí, kterým Benzina, a.s., Benzina, s.p. a České produktovody a ropovody měly porušit § 3 odst. 1 zákona uzavřením dohody narušující soutěž ze dne 14.12.1995 o koordinaci cen automobilových benzínů pro konečného spotřebitele od 1.1.1996 a byla jim uložena pokuta Benzině, a.s. ve výši 50 mil. Kč, Benzině, s.p. ve výši 10 mil. Kč a Českým produktovodům a ropovodům ve výši 250.000,- Kč. V důvodech svého rozhodnutí pak žalovaný citoval obsah svědeckých výpovědí účastníků schůzky 14.12.1995 na Ministerstvu průmyslu a obchodu v

pokračování

Praze a na jejich základě vyslovil závěr, že se účastníci správního řízení sešli dne 14.12.1995 a předmětem jejich jednání byla koordinace cen benzínu. Předpokládané zvýšení cen bylo realizováno k 1.1.1996 a ceny dodávaných benzínů byly účastníkům sděleny 27.12.1995, avšak již 14.12.1995 byl předveden jak cenový vějíř uvažovaného zvýšení, tak byli účastníci seznámeni se záměry Benziny, a.s. v cenné oblasti a byla konkrétně oznámena předpokládaná výše zvýšení od 1.1.1996. Dohodu potvrzuje podle tohoto rozhodnutí také to, že ačkoliv k 1.1.1996 měli jednotliví spotřební daně a tyto zásoby byly na několik dnů, přesto se zvýšené ceny promítly i do těchto zásob a od dohodnutého data. Realizaci této dohody ověřil žalovaný srovnáním cen platných od 1.1.1996 s cenami roku 1995 u 27 čerpacích stanic Benziny, a.s. a 9 čerpacích stanic Benziny, s.p. a dvou čerpacích stanic Čepro, a.s..

Proti tomuto rozhodnutí podali rozklad všichni účastníci řízení. Benzina, a.s. uvedla zejména, že žalovaný právně neodůvodnil své rozhodnutí, když vycházel zejména z obsahu článků zveřejněných ve sdělovacích prostředcích. Připomněla, že neučinila žádné kroky směřující k jednání ve vzájemně shodě, ani na takovém jednání neměla žádný zájem. Nebylo jakkoliv doloženo, že by mezi účastníky schůzky 14.12.1995 došlo ke vzájemnému projevu vůle, kterou by bylo možno interpretovat jako dohodu. Není předkládán žádný písemný důkaz o uzavření dohody. Skutečnost, že ke zvýšení cen došlo k 1.1.1996 kdy vstoupila v platnost novela zákona o spotřební dani, odráží to, že se společnosti vyrovnávají s touto novou situací tak, jak jim velí rozum a zkušenosti na trhu a nejde o kartelové chování. Vztah mezi Benzinou, a.s. a Čeprem, a.s. není vztah mezi soutěžiteli, ale vztah mezi dodavatelem a odběratelem, kdy je zachována možnost paralelních dodávek stejných druhů zboží. Dále pak namítala, že způsob promítnutí zvýšení spotřební daně do cen odpovídá kontrole Ministerstva financí ČR v rámci věcného usměrňování cen a toto nemělo proti postupu Benziny, a.s. žádných námitek. V rozkladu Benziny, s.p. je vytýkána správnímu orgánu zejména skutečnost, že

poskračování

jako svědek nebyl vyslechnut ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý, který by mohl sám nejlépe osvětlit účel a průběh celé schůzky. Bylo poukázáno i na okolnost, že ke zvýšení cen k 1.1.1996 došlo pod vlivem nabytí účinnosti novely zákona o spotřební daní a že po zveřejnění cen pohonných látok Benzinou, a.s. prostřednictvím ČTK dne 28.12.1995 oznámila Benzina, s.p. dne 29.12.1995 svým regionálním pracovištěm celoplošnou úpravu cen pohonných látok, jež byla odlišná o cen zveřejněných Benzinou, a.s.. Podnět k uzavření jakékoli dohody vychází od jednoho účastníka, musí jít o podnět skutečně reálný, funkčně ucelený a zpravidla také adresný. Existence takového návrhu a jeho následnou akceptaci se nepodařilo prokázat. Vzhledem ke složitosti celé problematiky a závažnosti dopadu změn cen pohonných látok zřejmě nelze ani reálně očekávat, že by k takové závažné dohodě mohlo dojít během velmi krátké schůzky 15 až 20 minut. Společnost Čepro, a.s. v rozkladu poukázala na to, že předpoklad konstrukce změny ceny benzínu rozpuštěním zvýšení spotřební daně u bezolovnatých benzínů do cen ostatních druhů benzínů není splněn, neboť v lednu 1996 dochází ke zvýšení základních cen před zdaněním spotřební daně u všech druhů benzínu dodávaných z rafinérií a negativní dopad do zisku Čepru je ve skutečnosti vyšší. Změny prodejních cen v litrech byly vypočteny přepočtem z kilogramové ceny dle specifické váhy a přepočtením jednotlivých prodejců pohonných hmot, je cena pohonných hmot prodávaná firmou Čepro, a.s. nižší, než nejnižší sazba cenového rozpěti podle cenových pásem u společnosti Benzina, s.p., Benzina, a.s., ale i dalších, jako firem Arał, ÖMV, Shell, Total, CNC, Slovnaft a Petra.

V řízení o rozkladu žalovaný zaznamenal do spisu obsah informace, kterou České televizi poskytl ministr Vladimír Dlouhý po schůzce 14.9.1995, kdy uvedl, že „závěry jsou takové, že Benzina nebude po 1. lednu postupovat tak, aby benzín NATURAL byl dražší než

olovnaté benziny, naopak ta cena bude funkcií především oktanového čísla, tzn. že čim vyšší oktanové číslo, tím dražší benzín, tzn. nebude NATURAL 95 dražší, než olovnatý benzín 96. Celkem rovněž všechny tyto společnosti vyjádřily ochotu natolik utlumit dopady, že nějaký pohyb cen benzínu, jakkoliv bude různý podle různých regionů. Jinak u německých hranic, jinak třeba u pohorských hranic, tak ten nárůst bude max. mezi 2 až 3 % a vzhledem k velkému podílu na trhu Benziny, můžeme očekávat, že tak budou postupovat i ostatní distributoři a ostatní pumpaři". Dne 23.10.1996 byl jako svědek vyslechnut Ing. Nikolaj Štaňko, obchodní ředitel Čepro, a.s., který uvedl, že smyslem schůzky bylo informovat ministra průmyslu a obchodu o stavu připravenosti na možné řešení výpadu dodávek ropy, k nimž obvykle na konci roku docházelo. V další části pak vystoupila Benzina, a.s. s představou o cenovém vývoji a dopadu spotřební daně Benzina, a.s. u cen automobilových benzínů od 1.1.1996. Šlo o vlastní iniciativní vystoupení zástupce Benziny, a.s.. O těchto záměrech bylo možné se dočíst v tisku dříve ještě před konáním schůzky. Svědek se však k cenám benzínu nevyjadřoval a hovořil pouze k otázce připravenosti a stavu zásob na případné překlenutí výpadku dodávky ropy. Na schůzce vystoupil také zástupce Benzina, s.p. s tim, že jejich cenový vývoj od 1.1.1996 bude v podstatě obdobný jako u Benziny, a.s.. Nijak to nepřekvapilo, neboť je obecně známo, že ostatní distributoři včetně zahraničních společností u čerpacích stanic pro konečné spotřebitele kopírují ceny Benziny, a.s.. Zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu mlčky přihlíželi průběhu jednání. Dále uvedl, že Čepro, a.s. promítlo od 1.1.1996 u benzínu BA 95n spotřební daň z části, druhá část zvýšení spotřební daně byla na vrub snížení marže společnosti u ceny tohoto benzínu NATURAL. Zvýšení spotřební daně pak promítla tato společnost jen do ceny NATURALU. Snižení marže pak nebylo kompenzováno, bylo realizováno udržení ceny benzínu NATURAL v rámci k ostatním cenám benzínu v závislosti na jejich oktanovém čísle prakticky snížením vlastního zisku. Pokud jde o zvýšení ceny benzínu BA 91c od 1.1.1996, pak došlo k tomu, že šlo o dodávky Chemapetrolu, a.s. rafinérie Litvínov, který poskytoval množstevní slevy, které po vyčlenění České rafinérské, a.s. tato od 1.1.1996

cdbourala. Tím se zdražily vstupy a to vedlo ke zvýšení ceny benzínu EA 91 a motorové nafty.

Spis dále obsahuje záznam o přehledu zvýšení cen pohonných hmot u čerpacích stanic největších společností, z něhož vyplývá, že k 1.1.1996 došlo ke zvýšení cen u čerpadel společnosti Petra, Aral, Agip. U firmy K - Petrol od 1.1.1996 postupně podle dodávek během 14ti dnů, u firmy DEA od 2.1.1996, u firmy BP od 3.1.1996, u firmy AVANTI od 4.1.1996, u firmy ÖMV od 5.1.1996, u firmy Shell od 1.1.1996 do 3.1.1996 a u firmy Slovnaft od 15.1.1996.

Podle cenového věstníku 21/1995 část II je mezi seznamem zboží u něhož se uplatňuje věcné usměrňování cen i položka 23.20.1 (2710) benzíny automobilové, motorová nafta a topné oleje. Podle záznamu o kontrole dodržování zákona č. 526/1990 Sb. o cenách a navazujících předpisů - věcně usměrňované ceny pohonných hmot a TA u firmy Čepro dne 6.6.1996, které bylo prováděno z příkazu zástupce ředitele finančního ředitelství pro hlavní město Prahu, nebylo zjištěno porušení cenových předpisů podle § 15 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb..

Spis také obsahuje výstrížky z denního tisku, jednak z deníku Právo, jednak z deníku DNES. Mluvčí Ministerstva průmyslu a obchodu Miroslav Konvalina měl sdělit, že přes novou daňovou sazbu bezolovnatých benzínů zůstala zachována pravidla, že čím vyšší oktanové číslo, tím vyšší cena. Podle jeho vyjádření se na tom shodli zástupci rafinérií, a.s. Benzina a s.p. Benzina na schůzce s ministrem průmyslu a obchodu Vladimirem Dlouhým. S návrhem promítnout zvýšení daně do ceny NATURALU jen částečně a současně zdražit olovnaté benzíny přišla a.s. Benzina. Ministr Dlouhý uvedl, že hlavní distributoři se navíc zavázali k určitému snížení obchodního rozpětí u NATURALU. Podle článku v deníku DNES mluvčí MPO Miroslav Konvalina řekl, že cena NATURALU půjde trochu nahoru, což souvisí se zvýšením spotřební daně. Současně se zvýší cena

pokračování

olovnatého benzínu SUPER a NATURAL bude dále levnější. Na každém druhu benzínu to budou desetníky, nikoliv koruny.

K žádosti žalovaného byly Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR zaslány kopie zápisů z koordinačních porad o dodávkách ropy a zásobování ropnými produkty konaných na MPO v průběhu 1995. Jedná se o zápisy ze dne 3.1.1995 čítající 7 stran, ze dne 2.2.1995 čítající 7 stran, ze dne 2.3.1995 čítající 8 stran, ze dne 4.4.1995 o pěti stranách, ze dne 3.5.1995 o pěti stranách, ze dne 6.6.1995 o pěti stranách, ze dne 4.7.1995 o pěti stranách, ze dne 3.8.1995 o pěti stranách, ze dne 5.9.1995 o šesti stranách, ze dne 3.10.1995 o pěti stranách, ze dne 2.11.1995 o 4 stranách a ze dne 4.12.1995 o pěti stranách.

Dne 27.11.1996 seznámil žalovaný s podklady pro vydání rozhodnutí s.p. Benzina i a.s. Benzina.

Dne 29.11.1996 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kterým bylo prvostupňové rozhodnutí správního orgánu změněno tak, že Benzina, a.s. a Benzina s.p. porušily povinnosti uvedené v § 3 odst. 1 zákona tím, že dne 14.12.1995 uzavřely na Ministerstvu průmyslu a obchodu dohodu narušující soutěž, podle které se cenové důsledky zvýšení spotřební daně u bezolovnatého benzínu od 1.1.1996 na cenu pro konečného spotřebitele budou řešit tak, že se zakalkuluji jak do ceny bezolovnatých, tak i olovnatých benzínů. Za to se společnosti bezolovnatých, tak i olovnatých benzínů. Za to se společnosti Benzina, a.s. ukládá pokuta 10 milionů korun a Benzině, s.p. pokuta 2 miliony Kč. České produktovody a ropovody, a.s. pak nejsou účastníky správního řízení. V důvodech vysloveného rozhodnutí účastníky správního řízení. V důvodech vysloveného rozhodnutí předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zejména uvedl, že se v rozkladovém řízení prokázalo, že společnost Čepro, a.s. dohodu s Benzinou, s.p. a Benzinou, a.s. o řešení cenových důsledků zvýšení spotřební daně u bezolovnatých benzínů neuuzavřela, když se zástupce Čepro Ing. Štaňko k návrhu, který přednesl zástupce a.s. Benzina vůbec nevyjádřil a 1.1.1996 Čepro ani nezměnilo cenu benzínu BA 96c.

Na základě výsledků prvostupňového a druhostupňového správního řízení pak považuje za prokázane, že na schůzce dne 14.12.1995 Benzina, a.s. navrhla řešení problematiky zvýšení spotřební daně bezolovnatých benzínů tak, že důsledky tchoto zvýšení se nepromítou pouze do maloobchodní ceny bezolovnatých benzínů, ale i do cen olovnatých benzínů a zástupce Benziny, s.p. tento návrh akceptoval a to na základě výpovědi Ing. Ottise a jako nepřímý důkaz pak uvedl interpretaci vyjádření ministra průmyslu a obchodu podle mluvčího Kanceláře prezidenta republiky ČR Ladislava Špačka a na základě informace, kterou sdělovacím prostředkům poskytl mluvčí MPO Miroslav Konvalina. Dále uvedl, že Václav Loula, ředitel společnosti Benzina, a.s. v rozhovoru s redaktorem deníku Právo Petrem Korbelem 9.12.1995 informoval veřejnost, že Benzina pravděpodobně promítne do Naturálu jen část očekávaného zvýšení spotřební daně, zatímco po schůzce ze dne 14.12.1995 bylo jednoznačné, že Benzina, a.s. a Benzina s.p. tak budou postupovat. Také uvedl, že kartelovou dohodu uzavřeli nejvyšší představitelé obou společností a není přitom nutné, aby měla náležitosti, které pro uzavírání dohod stanoví obchodní zákoník. Dohoda omezila soutěž mezi oběma společnostmi při prodeji olovnatých a bezolovnatých benzínů, protože bez této dohody by Benzina, a.s., pokud by chtěla realizovat svůj pravděpodobný záměr, prodávat od 1. ledna 1996 olovnaté benzíny za ceny, do kterých se částečně promítalo zvýšení spotřební daně bezolovnatých benzínů, pak tyto ceny by nebyly konkurence schopné olovnatým benzínům prodávaným u benzinových čerpadel s.p. Benzina, do kterých by se toto zvýšení nepromítlo. Obráceně to platí pro bezolovnaté benziny, které by při plném promítnutí spotřební daně do maloobchodní ceny Benzinou, s.p. nemohly konkurovat bezolovnatým benzínům, do kterých Benzina, a.s. promítla zvýšení spotřební daně jen zčásti. Uvedl, že postup Benziny, a.s. při tvorbě cen benzínu 1.1.1996 není v rozporu se zákonem o cenách č. 526/1990 Sb.. To však nemá nic společného s uzavíráním dohod o cenách v horizontální rovině tj. mezi konkurujícími si společnostmi. Ministerstvo také nepostihlo účastníky řízení proto, že používají věcně usměrňované ceny, ale za dohodu, kterou tento zákon zakazuje. Dále uvedl, že je

prokázáno, že k návrhu dohody a jejímu akceptování vedoucími představiteli Benzina, a.s. a Benzina, s.p. došlo v témže mistě ve stejném čase, takže je vyloučena možnost, aby ze strany Benziny, s.p. šlo o cenové následování, pro něž je typické, že soutěžitel s menším podílem na trhu sleduje ceny konkurenta s dominantním postavením na trhu a v časové následnosti dle nich upravuje svoje ceny. Při ukládání pokut zohlednil to, že záměrem obou účastníků řízení nebylo poškození spotřebitele benzínu, nýbrž uvést ceny benzínu do souladu s oktanovým číslem a tím nepřímo napomoci k řešení ekologických problémů, k nimž by došlo, kdyby bezolovnatý benzín byl prodáván za cenu, do které by se v plné výši promítly důsledky sjednocení spotřební daně. Dalším důvodem pro snížení uložených pokut je skutečnost, že k uzavření dohody došlo na půdě Ministerstva průmyslu a obchodu, které schůzku inicializovalo. Čistý obrat Benziny, a.s. je zhruba 5ti násobný oproti čistému obratu Benziny, s.p.. Z téhoto důvodu pak výši pokut úměrně snížil s přihlédnutím k výše uvedeným kritériím a ke společenské nebezpečnosti jednání účastníků řízení. Přitom zdůraznil, že od pokuty nemohl upustit, nebot by tím došlo k nebezpečnému precedentu, že by opětovně i mezi jinými soutěžiteli docházelo v obdobných případech k ignorování zákona, resp. domněnce, že za takové dohody neměli být soutěžitelé pokutováni. Tím, by tento zákon ztratil svůj smysl.

Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které mu předcházelo a žalobu shledal opodstatněnou pro důvody níže uvedené.

V dáné věci jde o vyřešení otázky, zda je žalovaný ~~z~~ shromáždil dostatek důkazů pro závěry, které učinil a dále zda je možné z těchto důkazů vyvodit závěr o tom, že byla kartelová dohoda mezi účastníky řízení uzavřena.

Ve správném soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonost rozhodnutí orgánu veřejné správy. Podle § 249 odst. 1 o.s.ř. řízení se zahajuje na návrh,

pokračování

který se nazývá žalobou. Podle druhého odstavce žaloba musí obsahovat označení rozhodnutí správního orgánu, které napadá, vyjádření, v jakém rozsahu se toto rozhodnutí napadá, uvedení důvodu, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu a jaký konečný návrh čini.

Podle § 250i odst. 1 o.s.ř. při přezkoumání zákonnéosti rozhodnutí je pro soud rozhodující skutkový stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí. Dokazování se neprovádí. Podle třetího odstavce pak k vadám řízení před správním orgánem soud přihlédne jen, jestliže vzniklé vady mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Podle § 245 odst. 2 o.s.ř. u rozhodnutí, které správní orgán vydal na základě zákonem povolené volné úvahy (správní uvážení), přezkoumává soud pouze, zda takové rozhodnutí nevybočuje z mezi a hledisek zákonem stanovených.

Podle zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 63/1991 Sb. ve znění zákonů č. 495/1992 Sb. a č. 286/1993 Sb. dále jen „zákon“) § 1 odst. 1 účelem tohoto zákona je ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a výkonů (dále jen „zboží“) proti jejímu omezování, zkreslování nebo vylučování (dále jen „narušování“). Podle § 2 odst. 1 pism. a) zákona se tento zákon vztahuje na fyzické a právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“).

Podle § 3 odst. 1 zákona veškeré dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemně shodě (dále jen „dohody“) které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Ministerstvo pro hospodářskou soutěž (dále jen „ministerstvo“) nepovolilo výjimku. Podle odst. 2 zakázanými ve smyslu ustanovení odst. 1 jsou zejména dohody, popř. jejich části, obsahující mimo jiné přímé nebo nepřímé určení cen, popř. jiných obchodních podmínek. Podle odst. 3 vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část dohody, je neplatná jen

pokračování

tato část, pokud z obsahu dohody nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatního obsahu. Podle odst. 4 písm. c se zakaz dohod podle předchozích odstavců nevztahuje na dohody, jejichž předmětem je podíl na zásobování trhu daného zboží menší než 5 % celostátního trhu nebo menší než 30 % místního trhu, jehož zásobování se účastníci dohody pravidelně účastní. Podle odst. 5 dohody uvedené v odst. 4 pak vyžadují ke své účinnosti schválení ministerstvem.

Podle § 11 odst. 1 písm. h) do působnosti ministerstva náleží ukládat soutěžitelům peněžité pokuty za porušení povinnosti stanovených tímto zákonem. Podle § 14 odst. 4 zákona ministerstvo je oprávněno za porušení povinností uvedených v tomto zákoně uložit soutěžitelům pokutu až do výše 10 milionu Kč. nebo do výše 10 % z čistého obratu za poslední ukončený kalendářní rok. Jestliže je prokázán majetkový prospěch soutěžitele v důsledku porušení povinnosti podle tohoto zákona, uloží se mu pokuta nejméně ve výši tohoto prospěchu.

S účinností od 1.11.1996 byl zřízen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, na něhož přešla podle § 1 odst. 5 písm. e) zákona č. 272/1996 Sb. dosavadní působnost vyplývající ze zákonů a dalších právních předpisů z Ministerstva pro hospodářskou soutěž.

Zákon č. 148/1995 Sb. ze dne 29.6.1995, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 587/12992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů sjednotil spotřební daň u olovnatých a bezolovnatých benzínů s účinností od dne 1.1.1996.

Podle § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Přitom není vázán jen návrhy účastníků řízení. Podle odst. 2 podkladem pro rozhodnutí jsou zejména podání, návrhy a vyjádření účastníků řízení, důkazy, čestná prohlášení, jakož i skutečnosti všeobecně známé, nebo známé správnímu orgánu z jeho

pokračování

úřední činnosti. Rcsah a způsob zjištování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán.

Podle § 34 odst. 1 k dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy. Podle odst. 2 důkazy jsou zejména výslech svědků, znalecké posudky, listiny a chledání. Podle odst. 3 účastník řízení je povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy. Provádění důkazu přísluší správnímu orgánu (odst. 4). Podle odst. 5 správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Skutečnosti všeobecně známé, nebo známé správnímu orgánu z úřední činnosti není třeba dokazovat (odst. 6).

K tomu, aby se soud mohl zabývat otázkou, zda k uzavření dohody narušující soutěž (dále jen „kartelová dohoda“) skutečně došlo, musí být zjištěn skutečný stav věci a to způsobem, který ukládá správní řád. V tomto ohledu došlo v průběhu řízení před správním orgánem k pochybení ve dvou směrech. Jednak nebyla respektována zásada uvedená v § 34 odst. 5 správního řádu, jednak nebyla plně respektována ani zásada stanovená v § 32 odst. 1, 2 správního řádu, přestože správní orgán v obou stupních provedl obsáhlé dokazování, když shromáždil v svědecké výpovědi téměř všech přítomných účastníků schůzky na MPO v Praze dne 14.12.1995, řadu listin vztahujících se k hospodářské a cenové strategii účastníků řízení, jakož i zprávy sdělovacích prostředků týkajících se věci.

Na úvod je třeba předeslat, že z důkazních prostředků nelze vyloučit ani posléze zmínované články denního tisku, či záznam televizního vystoupení, pokud z nich lze usuzovat na předmět správního řízení a v daném případě je zřejmé, že tomu tak bylo. Správní řád uvádí důkazní prostředky pouze příkladmo a je tedy možné použít i jiné, než které jsou výslovně uvedeny v § 34 odst. 2 správního řádu a jejichž použití je bliže uvedeno v §§ 35 až 38.

pokračování

Takovýmito důkazními prostředky nepochybně jsou jak obrazový záznam, tak informace z tisku.

Jednou ze stěžejních procesních povinností správního orgánu je hodnocení každého důkazu jednotlivě a všech důkazů v jejich vzájemné souvislosti. Tento pokyn správního řádu však žalovaným nebyl dodržen. Jestliže ~~je~~ prvostupňové rozhodnutí prakticky vůbec nevyhodnotilo žádny důkaz, ale pouze zaznamenalo skutková zjištění plynoucí z jiného, pak druhostupňové rozhodnutí tuto podstatnou vadu odstranilo jen částečně, když hodnotilo jen některé výpovědi účastníků předmětné schůzky a jen některé z dalších důkazů.

Jestliže podstatou zjištění skutkového stavu věci je úsudek o tom, které z rozhodných a sporných tvrzení je pravdivé, tj. které z nich bude považováno za prokázané zprávami získanými provedením jednotlivých důkazů, pak u zásady hodnocení jednotlivých důkazů je třeba zachovávat zásadu totožnosti, která požaduje, aby v určité úvaze byl zachováván invariantní význam použitých výrazů, zásadu sporu (vyloučeného sporu), že totiž v téže čase a za týž podmínek nemůže zároveň platit nějaké tvrzení a jeho protiklad, zásadu vyloučeného třetího, podle které ze dvou protikladných tvrzení musí být jedno pravdivé a zásadu dostatečného důvodu, které požaduje, aby každé pravdivé tvrzení bylo dostatečně zdůvodněno. Věrohodnost každého pravdivého tvrzení je důkazem konkrétního důkazu, a určité zprávy, poznatku, získané provedením konkrétního důkazu, a tedy i její význam z hlediska důkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrzení, správní orgán hodnotí jednak izolovaně, jednak ve srovnání se zprávami získanými provedením všech zbývajících důkazů. V prvním případě jde o posouzení věrohodnosti s hlediska druhu důkazních prostředků a způsobu jakým se podle zákona důkaz věrohodnost výpovědi s přihlédnutím k tomu, jaký má svědek vztah k účastníkům a k projednávané věci a dále potom konkrétně vzhledem k okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání určitých skutečností, vzhledem ke způsobu reprodukce těchto skutečností, k chování při výpovědi apod.. Zprávy, které získá tímto hodnocením obsahu svědecké výpovědi apod.. Zprávy, které získá tímto hodnocením obsahu svědecké

pokračování

výpovědi pak správní orgán porovná se zprávami, jež získá na základě hodnocení ostatních důkazů a uváží do jaké míry jsou tyto zprávy souladné či protichůdné, vzájemně se doplňující apod..

Podle těchto zásad tedy nebyly vůbec hodnoceny žádným z obou stupňů orgánu žalovaného svědecké výpovědi svědků Ing. Stanislava, Ing. Friedricha, Ing. Kubelky, Ing. Uhliře, Ing. Téry a Ing. Veselého. Nejen hodnocení, ale ani skutková zjištění nejsou uvedena v žádném z rozhodnutí žalovaného, pokud jde o závěr učiněný v prвostupňovém rozhodnutí o tom, že bylo prokázáno, že došlo k navýšení cen benzínů, pro konečného spotřebitele a k cenové koordinaci u všech benzínu včetně NATURALU, jakož i tvrzení, že účastníci řízení, ačkoliv k 1.1.1996 měli zásoby benzínu nakoupené za původní ceny bez zvýšené spotřební daně a to na několik dnů, přesto všichni zvýšené ceny promítli i do těchto zásob od dohodnutého data. tj. od 1.1.1996.

Skutková zjištění nebyla provedena, a tudíž chybí i hodnocení důkazů shromážděných v průběhu správního řízení, zejména u těchto důkazů sdělení Benziny, a.s. z 2.1.1996, sdělení Benziny, s.p. z podkladů: sdělení Benziny, a.s. z 2.1.1996, sdělení Unipetrolu, a.s. z 3.1.1996, sdělení firmy Čepro z 4.1.1996, sdělení České rafinérské, a.s. z 5.1.1996, informace o cenách pohonných hmot u čerpacích stanic Benzina, s.p. z 8.1.1996, sdělení České rafinérské, a.s. o cenách pohonných hmot z 12.1.1996, materiál zasláný Benzinou, s.p. dne 17.1.1996 (žurnalizován č.l. 106 až 119 správního spisu), sdělení o inventurním měření stavu zásob Benziny, s.p. z 18.1.1996, informace o stavu zásob a cenových pásmech společnosti Benziny, a.s., sdělení Benziny, a.s. a Benziny, s.p. o celkovém ročním obratu za rok 1995. Skutková zjištění také postrádala konstatování prвostupňového rozhodnutí, že realizaci zvýšených cen od 1.1.1996 pracovníci ministerstva ověřili u 27 čerpacích stanic Benziny, a.s. a 9 čerpacích stanic Benziny, s.p. s pouhým poukazem na to, že výslechy obsluhy jednotlivých čerpacích stanic jsou založeny jako důkazní prostředek ve spisu. Chybí rovněž skutková zjištění pokud jde o záznam sdělení, které poskytl ministr

Vladimír Dlouhý České televizi po schůzce 14.12.1995. Řádná skutková zjištění také nebyla učiněna ze zápisů z koordinačních porad konaných v průběhu roku 1995 na MPO ČR v Praze.

Přesnější formulaci skutkových zjištění by si také zasloužily informace ze sdělovacích prostředků, o něž se žalovaný opírá.

Pokud jde o druhou vytýkanou procesní vadu závažného charakteru, jde o to, že zcela chybí ve správním spise jakýkoliv poklad, na základě něhož by bylo možné srovnávat vyjádření zástupců Benziny, a.s. ze dne 9.12.1995 s vyjádřenimi ze dne 14.12.1995, tedy spis neobsahuje výtah z citovaného deníku Právo z 9.12.1995. Jestliže § 34 odst. 4 správního řádu stanoví, že správní orgán je příslušný provádět důkazy znamená to, že s ohledem na § 32 odst. 2 věta druhá a zejména § 32 odst. 1 správního řádu, v odůvodnění musí náležitě zdůvodnit, proč neprovedl účastníkem navržené důkazy a to tak, aby z této části rozhodnutí bylo zřejmé, že rozhodnutí vychází jinak z náležitě zjištěného skutečného stavu věci. Správní orgán je totiž povinen provést důkazy, které mohou přispět k přesnému a úplnému objasnění věci, a to i bez návrhu účastníků řízení. Je oprávněn posoudit a rozhodnout, které důkazy a v jakém rozsahu provede, avšak tímto pokynem se směřuje k co nejpřesnějšímu zjištění skutečného stavu věci, když sám pojem skutečný stav věci předpokládá pravidelně zjištění objektivního stavu věci. Citované ustanovení je třeba vykládat tak, že správní orgán může upustit od provedení některých důkazů byť navrhovaných účastníků, jestliže evidentně nemohou přispět ke zjištění skutečného stavu věci. V posuzovaném případě, kdy účastníky řízení byl vznášen v podaných rozkladech požadavek výslechu svolavatele schůzky na MPO dne 14.12.1995 ministra Vladimíra Dlouhého, nelze totiž bez dalšího říci, že by jeho výslech neměl žádný význam pro posouzení věci, na druhé straně nelze dopředu ani jeho výslech hodnotit jako důkaz stěžejní. Je však nepochybně, že jestliže je tato povinnost - přesně a úplně zjistit skutečný stav věci - stanovena správnímu orgánu zákonem, pak lze po právu po tomto správním orgánu žádat, aby provedl tento důkaz, neboť

jím nepochybně vyčerpá všechny přiležitosti k získání bezprostředních informací týkajících se předmětné schůzky. Totéž se však týká i výslechů náměstkyně ministra Ing. Hrnčířcové. Pokud jde o důvodnost výslechu ministra Vladimíra Blouháče je nepochybně dána i tím, že podle dosud učiněných zjištění ministr byl svolavatelem schůzky a dále že sám poskytl určité informace sdělovacím prostředkům. Proto bude potřebné vyslechnout jej nejen k obsahu schůzky, ale i k obsahu těch sdělení, která učinil vůči sdělovacím prostředkům, týkajících se věci. Stejný význam pak bude mít i výpověď tiskového mluvčího MPO Miroslava Konvaliny, který by měl vysvětlit, zda a na základě jakých podkladů poskytl sdělovacím prostředkům informace, o něž se správní orgán opírá.

Protože podle názoru soudu nebyl žalovaným dostatečně zjištěn skutečný stav věci a také nebylo provedeno náležité hodnocení provedených důkazů, bude na žalovaném, aby po vrácení věci tyto nedostatky odstranil, tedy zejména provedl výslechy v naznačeném rozsahu případně provedl ještě další důkazy, uzná-li za vhodné a také, aby z těchto doplněných důkazů, jakož i z důkazů, které již byly v průběhu správního řízení provedeny provedl skutková zjištění a všechny důkazy náležitě vyhodnotil tak, jak to požaduje správní řád a jak je uvedeno v odůvodnění tohoto rozsudku. Teprve poté bude možné, aby se soud zabýval otázkou, zda došlo či nikoliv k uzavření kartelové dohody.

Vzhledem k těmto důvodům soud rozhodnutí tak, jak bylo napadeno žalobou podle § 250j odst. 2 o.s.ř. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení k vůli nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (§ 250f věta druhá o.s.ř.). Protože vytknuté nedostatky je možné odstranit v řízení před druhostupňovým orgánem, nebylo nutné rušit i rozhodnutí správního orgánu 1. stupně.

Výrok o nákladech soudního řízení se opírá o § 250k odst. 1 o.s.ř. a vychází ze skutečnosti, že žalobce v řízení měl úspěch. Proto mu také byla přiznána proti žalovanému náhrada nákladů v

24.2.97

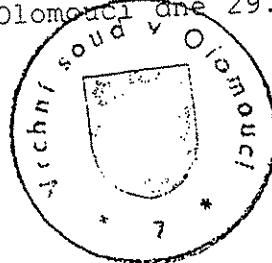
pokračování

- 23 -

částce 3.150,- Kč, která představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 1.000,- Kč, odměnu právního zástupce za 2 krát úkon právní pomoci po 1.000,- Kč a režijní paušál 2 krát 75,- Kč tedy celkem 3.150,- Kč. Tuto částku soud uložil žalovanému zaplatit k rukám právního zástupce v přiměřené lhůtě do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, s ohledem na délku trvání bankovních operací.

p o u č e n i : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 250j odst. 4 o.s.ř.).

v Olomouci dne 29.4.1997

Za správnost vyhotovení:

F. Š. /

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu